

**Metodické pokyny
k výchove a vzdelávaniu žiakov s autizmom**

**Metodické pokyny
na hodnotenie a klasifikáciu žiakov s autizmom**

**Schválené Ministerstvom školstva Slovenskej republiky dňa 10. novembra 2004
pod č. CD-2004-15173/30667-1:095 s platnosťou od 15. novembra 2004**

Spracovateľ: Štátny pedagogický ústav
Zodpovedný riešiteľ: PaedDr. Katarína Vladová
Spracovala: PaedDr. Mária Tekelová

Metodické pokyny k výchove a vzdelávaniu a metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov s autizmom

č. CD-2004-15173/30667-1:095

schválené Ministerstvom školstva Slovenskej republiky dňa 10. novembra 2004

Organizácia a riadenie výchovno-vzdelávacieho procesu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami - s diagnózou autizmu v materských školách, základných školách a v stredných školách, vrátane špeciálnych škôl a špeciálnych materských škôl, sa riadi príslušnými legislatívnymi predpismi. Cieľom Metodických pokynov k výchove a vzdelávaniu a metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov s autizmom (ďalej len „metodické pokyny“) je na základe platnej legislatívy usmerniť organizáciu a riadenie výchovy a vzdelávanie detí a žiakov s autizmom v materských školách, základných a stredných školách, vrátane špeciálnych škôl a špeciálnych materských škôl.

V metodických pokynoch sú použité odkazy na nasledujúce legislatívne predpisy:

- zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) (ďalej len zákon č. 365/2004 Z. z.),
- zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 29/1984 Zb.),
- zákon NR SR č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 279/1993 Z. z.),
- zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení (ďalej len zákon č. 597/2003 Z. z.),
- zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) (ďalej len zákon č. 365/2004 Z. z.),
- vyhláška MŠMŠ SR č. 212/1991 Zb. o špeciálnych školách v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhláška MŠMŠ SR č. 212/1991 Zb.),
- vyhláška MŠV SR č. 353/1994 Z. z. o predškolských zariadeniach v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhláška MŠ SR č. 353/1994 Z. z.),
- vyhláška MŠ SSR č. 143/1984 Zb. o základnej škole v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhláška MŠ SSR č. 143/1984 Zb.),
- vyhláška MŠMŠ SR č. 80/1991 Zb. o stredných školách v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhláška MŠMŠ SR č. 80/1991 Zb.),
- vyhláška MŠMŠ SR č. 145/1996 Z. z. o prijímaní na štúdium na stredných školách v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhláška MŠMŠ SR č. 145/1996 Z. z.),
- vyhláška MŠMŠ SR č. 510/2004 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách a o ukončovaní prípravy v odborných učilištiach, učilištiach a praktických školách v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška MŠMŠ SR č. 510/2004 Z. z.“),
- vyhlášky MŠ SR č. 41/1996 Z. z. o odbornej a pedagogickej spôsobilosti pedagogických zamestnancov v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhláška MŠ SR č. 41/1996 Z. z.),
- nariadenie vlády SR č. 238/2004 Z. z. o rozsahu vyučovacej činnosti a výchovnej činnosti pedagogických zamestnancov (ďalej len NV SR č. 238/2004 Z. z.).

Čl. 1

VYMEDZENIE POJMOV

(1) Detský autizmus

Podľa aktuálnej 10. revízie Medzinárodnej klasifikácie chorôb z roku 1993 (ďalej len MKCH–10) je detský autizmus zaradený do skupiny *pervazívnych vývinových porúch* (v oficiálnom slovenskom preklade *prenikavé poruchy vývinu*).

Do skupiny pervazívnych vývinových porúch sú okrem detského autizmu (F84.0) v MKCH–10 zahrnuté: atypický autizmus (F84.1), Rettov syndróm (F84.2), iná dezintegratívna porucha v detstve (F84.3), hyperaktívna porucha spojená s mentálnou retardáciou a stereotypnými pohybmi (F84.4), Aspergerov syndróm (F84.5), iné pervazívne vývinové poruchy (F84.6), nešpecifikovaná pervazívna vývinová porucha (F84.9). Pozn.: V zátvorkách sú uvádzané čísla diagnóz.

Hlavnými príznakmi diagnózy detského autizmu je porucha psychického vývinu, charakterizovaná najmä tzv. *triádou postihnutia*:

- kvalitatívnym narušením sociálnych interakcií,
- kvalitatívnym narušením komunikácie,
- veľmi obmedzeným rozsahom záujmov a aktivít.

Charakteristické je, že uvedené príznaky autizmu sa u dieťaťa prejavia zvyčajne do troch rokov jeho fyzického veku. **Dieťa s autizmom môže, ale nemusí mať zníženú úroveň intelektu.** Príznaky podľa triády postihnutia v súvislosti s ich kvalitatívnou a kvantitatívnou úrovňou nemusia závisieť od úrovne jeho intelektu.

(2) Dieťa, žiak s autizmom

V legislatívnych predpisoch a následne aj v ďalších predpisoch vzťahujúcich sa k výchove a vzdelávaniu detí a žiakov v rezorte školstva sa za dieťa, žiaka s autizmom považuje dieťa, žiak, ktorý má určenú niektorú z vyššie vymenovaných diagnóz zo skupiny pervazívnych vývinových porúch. Pojem „*dieťa, žiak s autizmom*“ je legislatívnou skratkou zavedenou v § 3 ods. 2 zákona č. 29/1984 Zb.

(3) Školská integrácia

Podľa § 32a ods. 1 zákona č. 29/1984 Zb. v znení jeho poslednej novely - zákona č. 365/2004 Z. z., sa za *školskú integráciu* považuje výchova a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v triedach základných a stredných škôl zriadených podľa tohto zákona, okrem špeciálnych škôl.

Formami školskej integrácie sú:

- a) integrácia v špeciálnych triedach zriadených v základných a v stredných školách spravidla pre žiakov s rovnakým druhom postihnutia,
- b) individuálna integrácia.

Čl. 2

VÝCHOVA A VZDELÁVANIE DETÍ S AUTIZMOM V MATERSKEJ ŠKOLE A V ŠPECIÁLNEJ MATERSKEJ ŠKOLE

Podľa § 6 ods. 5 vyhlášky MŠV SR č. 353/1994 Z. z. možno v materskej škole spolu so zdravými deťmi vychovávať deti s ľahkým mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, deti s narušenou komunikačnou schopnosťou a deti s poruchami správania.

Podľa § 9 ods. 1 citovanej vyhlášky deti, ktoré vzhľadom na ich zdravotné postihnutie nemožno vychovávať spolu so zdravými deťmi, sa zaraďujú do špeciálnej triedy.

K určeniu, do ktorej z uvedených foriem výchovy v predškolskom zariadení možno začleniť dieťa s autizmom, je potrebné pristupovať po zvážení všetkých okolností z hľadiska lekárskeho, psychologického a špeciálnopedagogického.

Dieťa so závažnejším stupňom triády postihnutia sa odporúča zaradiť do špeciálnej triedy zameranej na výchovu a vzdelávanie detí s autizmom.

Podrobnosti riadenia a organizácie výchovy a vzdelávania detí s autizmom v materskej škole, v špeciálnej materskej škole a v špeciálnej triede materskej školy sú v súlade s riadením a organizáciou výchovy a vzdelávania detí s ostatnými druhmi a typmi postihnutia riešené príslušnými ustanoveniami vyhlášky MŠV SR č. 353/1994 Z. z.

Špecifiká vzťahujúce sa k výchovno-vzdelávaciemu procesu detí s autizmom podrobne zahŕňa **Program výchovy a vzdelávania detí s autizmom v materskej škole** schválený Ministerstvom školstva Slovenskej republiky č. 124/2003-095 pre výchovu a vzdelávanie detí s autizmom v predškolských zariadeniach SR s platnosťou od 1. októbra 2003.

Čl. 3

VÝCHOVA A VZDELÁVANIE ŽIAKOV S AUTIZMOM V ZÁKLADNEJ A STREDNEJ ŠKOLE VRÁTANE ŠPECIÁLNYCH ŠKÔL

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 29/1984 Zb. sa žiakom s autizmom má poskytovať „vzdelanie zodpovedajúce ich individuálnym schopnostiam špeciálnymi formami a metódami zodpovedajúcimi ich postihnutiu“.

I. Formy realizácie výchovy a vzdelávania žiakov s autizmom

1. Špeciálna základná škola pre žiakov s autizmom (ďalej len ŠZŠA)

a) Možno ju zriadiť podľa § 3 ods. 4 vyhlášky MŠMŠ SR č. 212/1991 Zb. pri minimálnom počte desať žiakov; podľa § 2 je pre vznik triedy určený minimálny počet štyria žiaci. Triedy v ŠZŠA sa podľa § 5 ods. 6 citovanej vyhlášky zriaďujú ako triedy s individuálnym vzdelávacím programom. Postupuje sa v nich podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej len „IVP“) vypracovaného pre každého žiaka, pričom sa vychádza z učebných osnov pre ŠZŠA (t. č. sú učebné osnovy pre žiakov s autizmom s mentálnym postihnutím v experimentálnom overovaní, je možné ich vyžiadať v Štátnom pedagogickom ústave).

b) Do ŠZŠA možno prijať žiaka s autizmom, ktorý má diagnostikované mentálne postihnutie, ale aj žiaka s autizmom, ktorý má neporušený intelekt, no z dôvodu závažnosti postihnutia nemá predpoklady na integrované vzdelávanie v základnej škole.

c) Obsah učiva v rámci IVP pre žiaka s autizmom s neporušeným intelektom vychádza z učebných osnov základnej školy tak, aby ukončením dochádzky v ŠZŠA získal žiak základné vzdelanie.

Žiakovi s autizmom s neporušeným intelektom (v ŠZŠA, ako aj v základnej škole) sa vzhľadom na špecifiká postihnutia odporúča v rámci jeho individuálneho vzdelávacieho programu nahradiť vyučovací predmet, od ktorého je oslobodený, predmetom **rozvíjanie sociálnych zručností a/alebo rozvíjanie komunikačných zručností**. Žiakovi, ktorý nie je oslobodený od vyučovania žiadneho predmetu, sa v rámci jeho individuálneho vzdelávacieho programu odporúča zaradiť tieto predmety ako nepovinné. V uvedených predmetoch sa odporúča postupovať podľa učebných osnov, ktoré sú v súčasnosti v experimentálnom overovaní Štátneho pedagogického ústavu.

Náboženskej výchovy sa môže žiak s autizmom zúčastňovať so žiakmi školy, ktorú navštevuje, s prípadnou úpravou obsahu učiva (resp. učebných osnov) zaznamenanou v IVP.

2. Trieda s individuálnym vzdelávacím programom v špeciálnych školách

Zriaďuje sa podľa § 5 ods. 6 vyhlášky MŠMŠ SR č. 212/1991 Zb. s minimálnym počtom štyroch a maximálnym šesť žiakov na jednu triedu, stanoveným v § 6 ods. 7 tejto vyhlášky.

3. Vzdelávanie v špeciálnej škole pre žiakov s iným postihnutím

Ak je v **špeciálnej škole** nižší počet žiakov ako štyria, ktorí majú okrem príslušného postihnutia diagnostikovaný aj autizmus, teda nie je možné pre nich zriadiť triedu s individuálnym vzdelávacím programom, je potrebné im zabezpečiť **individuálny, špecifický prístup vo vzdelávaní**. *Nie je možné použiť termín „individuálna integrácia“, ktorý je legislatívne zavedený pre integrovanú výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami len v základnej a strednej škole.*

4. Špeciálna trieda pre žiakov s autizmom v základnej škole (experimentálna)

Jej zriadenie je možné len na základe dohody o experimentálnej činnosti schválenej Ministerstvom školstva Slovenskej republiky (ďalej len „špeciálna trieda“).

Počet žiakov a organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu nepodlieha platnej legislatíve vzťahujúcej sa na špeciálne triedy zriadené v základnej škole podľa § 3a ods. 2 vyhlášky MŠ SSR č. 143/1984 Zb. Uvedené náležitosti môžu byť okrem iných tiež predmetom pokusného overovania.

Pozn.: Pri vytvorení tried s individuálnym vzdelávacím programom pre žiakov s autizmom alebo zriadení špeciálnej základnej školy pre žiakov s autizmom zriaďovateľ financuje vzniknuté náklady v rámci normatívne pridelených finančných prostriedkov.

5. Individuálna integrácia v základnej škole a v strednej škole

a) Realizuje sa v základnej škole a v strednej škole podľa zákona č. 29/1984 Zb. v znení jeho poslednej novely, zákona č. 365/2004 Z. z. Podľa § 32b ods. 3 uvedeného zákona riaditeľ školy v spolupráci so špeciálnym pedagógom alebo zariadením špeciálnopedagogického poradenstva **pred prijatím žiaka** vytvorí podmienky na jeho integrované vzdelávanie, úpravu triedy a školy, vybavenie kompenzačnými pomôckami, prípadne ďalšie požiadavky na zabezpečenie požadovanej úrovne integrovanej výchovy a vzdelávanie žiaka.

b) Ak žiaka s autizmom nie je možné vzdelávať v triede základnej školy spolu s ostatnými žiakmi ani s podporou asistenta učiteľa alebo špeciálneho pedagóga, je vhodné vyčleniť v škole primeraný priestor, kde sa spravidla špeciálny pedagóg alebo asistent učiteľa venuje žiakovi s autizmom individuálne. Žiak má určenú kmeňovú triedu a príslušný triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom vedie jeho dokumentáciu. Asistent učiteľa môže v súlade s pokynmi učiteľa spoluorganizovať činnosť žiaka počas výchovno-vzdelávacieho procesu.

Odporúčame do pozornosti Metodický pokyn k zavedeniu profesie asistent učiteľa pri výchove a vzdelávaní detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v predškolských zariadeniach, v základných školách a v špeciálnych základných školách č. 184/2003-095 vydaný MŠ SR dňa 6. 12. 2003.

c) K obsahu učiva žiaka s autizmom s neporušeným intelektom sa v základnej a strednej škole pristupuje rovnako ako v odseku 1, písm. cc).

6. Oslobodenie od povinnosti dochádzať do školy

Rozhodnutie o oslobodení od povinnosti dochádzať do školy môže vydať riaditeľ školy len na základe lekárskeho odporúčania (§ 37 ods. 1 alebo ods. 2 zákona č. 29/1984 Zb.) pri zvlášť závažných prekážkach výchovy a vzdelávania vyplývajúcich zo zdravotného stavu dieťaťa. Možno ho vydať po zápise, prijatí žiaka do školy alebo v priebehu jeho povinnej školskej dochádzky. Je potrebné priebežne ho prehodnocovať na základe vyjadrenia zariadenia špeciálnopedagogického poradenstva. Po zlepšení zdravotného stavu (psychického a fyzického stavu dieťaťa) sa zabezpečí vzdelávanie dieťaťa primeranou formou a metódami.

Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 29/1984 Zb. „žiakovi, ktorý pre svoj zdravotný stav nemôže dochádzať do školy, zabezpečí orgán štátnej správy v školstve takú formu vzdelávania, ktorá mu umožní dosiahnuť rovnaké vzdelanie ako pri školskej dochádzke“.

Podľa § 37 ods. 2 citovaného zákona sa „Žiakovi, ktorý je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy a jeho zdravotný stav mu neumožňuje vzdelávanie, toto vzdelávanie neposkytuje až do pominutia dôvodov. Na tento účel sa vždy vyžaduje stanovisko odborného lekára pre deti a dorast.“.

7. Experimentálna výchova a vzdelávanie

Ak je vo výchove a vzdelávaní detí a žiakov s autizmom potrebné postupovať podľa dosiaľ nezavedených alebo neoverovaných vyučovacích metód, foriem alebo organizácie vyučovania v Slovenskej republike v základnej, strednej alebo v špeciálnej škole, je možné po súhlase zriaďovateľa školy prostredníctvom gestora požiadať Ministerstvo školstva SR o schválenie **experimentálnej činnosti** (k pokusnému overovaniu organizácie, foriem, obsahu výchovy a vzdelávania) podľa príslušných predpisov. Súčasťou žiadosti je projekt, ktorý by mal obsahovať náležitosti týkajúce sa predmetnej výskumnej činnosti, vrátane plánovaného personálneho zabezpečenia, finančných nákladov a ich krytia. Okrem vyjadrenia rady školy je vhodné k projektu priložiť súhlas rodičov detí, ktorých sa bude experimentálne overovanie týkať.

II. Školská dochádzka žiaka s autizmom

1. Začiatok povinnej školskej dochádzky

Začiatok povinnej školskej dochádzky ustanovuje § 34 ods. 1, 2 a 4 zákona č. 29/1984 Zb. Do základnej školy dieťa nastupuje spravidla po dovŕšení šiesteho roku veku pred začiatkom príslušného školského roka.

Ak v určenom veku dieťa nedosahuje školskú spôsobilosť, môže mať začiatok povinnej školskej dochádzky odložený na nasledujúci rok. Ak sa jedná o dieťa, ktoré by malo byť vzdelávané v špeciálnej základnej škole, zákon pripúšťa stanoviť začiatok povinnej školskej dochádzky podľa posúdenia školskej zrelosti.

Z odborného hľadiska sa **neodporúča**, aby sa deťom s autizmom odkladal začiatok školskej dochádzky vtedy, ak nemajú iným spôsobom zabezpečenú intenzívnu odbornú starostlivosť, ktorá pozitívne podporí vývin dieťaťa, napr. v detskom integračnom centre, špeciálnopedagogickej poradni alebo v inom zariadení (aj mimo rezortu školstva) špecializovanom na odbornú starostlivosť o deti s autizmom.

Podľa § 6 ods. 3 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. „obec vytvára podmienky na zabezpečenie výchovy a vzdelávania detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v školách a školských zariadeniach, ktorých je zriaďovateľom“.
Podľa § 15 ods. 1 vyhlášky MŠMŠ SR č. 212/1991 Zb. „ak nemožno umiestniť žiaka do špeciálnej školy, riaditeľ tejto školy informuje zákonného zástupcu žiaka a príslušný krajský (školský) úrad určí školu, v ktorej bude žiak plniť povinnú školskú dochádzku, alebo zabezpečí inú formu jeho vzdelávania.“

2. Dĺžka povinnej školskej dochádzky

Dĺžku povinnej školskej dochádzky stanovuje § 34 ods. 2 a 3 zákona č. 29/1984 Zb. na desať rokov. Trvá najdlhšie do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši šesťnásť rokov veku.

Ak žiak absolvoval prípravný ročník, započítava sa mu do celkovej dĺžky povinnej školskej dochádzky.

Ak žiak s autizmom nastúpil na plnenie povinnej školskej dochádzky neskôr ako v šiestich rokoch veku, je možné, aby pokračoval v školskej dochádzke v základnej alebo v špeciálnej základnej škole, aj keď prekročí šesťnásť rokov veku, pokiaľ mu to škola môže umožniť, napr. z kapacitných dôvodov. Po prekročení šesťnástich rokov fyzického veku však už neplní povinnú školskú dochádzku, ale len školskú dochádzku.

III. Osobitosti prijímania, štúdia a ukončovania vzdelávania žiakov s autizmom na strednej škole, v učilišti, odbornom učilišti a praktickej škole

Podľa § 9 ods. 4 zákona č. 596/2003 Z. z. samosprávny kraj vytvára podmienky na zabezpečenie výchovy a vzdelávania detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Podľa § 15 ods. 1 vyhlášky MŠMŠ SR č. 212/1991 Zb. „Ak nemožno umiestniť žiaka do špeciálnej školy, riaditeľ tejto školy informuje zákonného zástupcu žiaka a príslušný krajský (školský) úrad určí školu, v ktorej bude žiak plniť povinnú školskú dochádzku, alebo zabezpečí inú formu jeho vzdelávania.“

1. Prijatie žiaka s autizmom na strednú školu, učilište, do odborného učilišťa a do praktickej školy

Na prijímanie žiaka s autizmom, štúdium a ukončenie vzdelávania na strednej škole, učilišti, odbornom učilišti a v praktickej škole sa vzťahujú legislatívne predpisy a všeobecne záväzné predpisy platné pre uvedené druhy a typy škôl.

O prijatí žiaka s autizmom na strednú školu rozhoduje riaditeľ školy, ktorý v súlade s ustanovením § 1 ods. 2 vyhlášky MŠMŠ SR č. 145/1996 Z. z., určuje kritériá na úspešné a neúspešné vykonanie skúšky a ostatné podmienky prijatia na štúdium.

Pre žiaka s autizmom môže riaditeľ na základe uplatnenia jeho špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb určiť úpravu postupu prijímacieho konania tak, aby mohol s ohľadom na špecifiká svojho zdravotného postihnutia prejavíť svoje vedomosti nadobudnuté na základnej škole. Ide najmä o úpravu prostredia, v ktorom žiak vykonáva prijímaciu skúšku a ďalšie opatrenia na základe odporúčania špeciálneho pedagóga, prípadne psychológa, ktorý má žiaka s autizmom vo svojej odbornej starostlivosti.

Pri prijímaní na učilište, odborné učilište a do praktickej školy sa postupuje obdobne, v súlade s ustanoveniami príslušnej legislatívy vzťahujúcej sa k jednotlivým druhom a typom uvedených škôl.

Základnou podmienkou prijatia žiaka s autizmom na strednú školu je, aby mal získané základné vzdelanie (vyjadrené v doložke vysvedčenia).

Do učilišťa možno podľa § 17a ods. 1 zákona č. 29/1984 Zb. prijať žiaka s autizmom, ktorý ukončil povinnú školskú dochádzku na základnej škole v nižšom než deviatom ročníku alebo deviaty ročník neukončil úspešne, ako aj žiaka, ktorý úspešne neukončil základnú školu po deviatich rokoch školskej dochádzky.

Do odborného učilišťa môže byť prijatý žiak s autizmom vtedy, ak má diagnostikované aj mentálne postihnutie.

Základnou podmienkou prijatia žiaka s autizmom do praktickej školy je, že žiak s autizmom má diagnostikované aj mentálne postihnutie a nezvládol by nároky vzdelávacieho obsahu v odbornom učilišti.

2. Štúdium žiaka s autizmom na strednej škole, v učilišti, odbornom učilišti a v praktickej škole

Pri uplatnení § 32b ods. 1 zákona č. 29/1984 Zb. je žiak s autizmom v strednej škole integrovaným žiakom. Stredoškolské vzdelanie sa mu podľa § 32b ods. 4 citovaného zákona zabezpečuje v súlade s príslušnými legislatívnymi ustanoveniami podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Vo výchovno-vzdelávacom procese žiaka s autizmom v učilišti, odbornom učilišti a praktickej školy sa uplatňuje individuálny prístup rešpektujúci odporúčania lekára, špeciálneho pedagóga a psychológa. Uvedené odporúčania a ďalšie opatrenia možno zahrnúť do jeho individuálneho vzdelávacieho programu.

3. Ukončenie štúdia na strednej škole, učilišti, odbornom učilišti a v praktickej škole

Ukončenie štúdia na uvedených typoch škôl žiakov s autizmom sa riadi vyhláškou MŠ SR č. 510/2004 Z. z. Pri ukončovaní strednej školy, učilišťa, odborného učilišťa a praktickej školy sa u žiaka s autizmom uplatní individuálny prístup so zabezpečením podmienok obdobných podmienkam uplatňovaných pri priebežnom overovaní jeho vedomostí v priebehu štúdia.

V prílohe k vyhláške MŠ SR č. 510/2004 Z. z. (Článok č. V) sú stanovené podrobnosti podmienok uplatňovaných pri maturitnej skúške pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami podľa jednotlivých zdravotných postihnutí, vrátane autizmu.

Na ich základe sa úprava podmienok a priebeh maturitnej skúšky pre žiaka s autizmom zabezpečuje podľa odporúčania špeciálneho pedagóga, v ktorého starostlivosti je žiak.

IV. Organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu

1. Organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu v základnej, strednej a v špeciálnej škole v priebehu dňa a týždňa je určená **rozvrhom hodín** schváleným riaditeľom školy. Spravidla 45 minútové vyučovacie hodiny sú z dôvodu zachovania psychohygieny pre žiakov odčlenené prestávkami v rôznej dĺžke trvania tak, ako ich stanoví vnútorný poriadok školy. Podľa štandardného rozvrhu hodín môže postupovať aj trieda s individuálnym vzdelávacím programom pre žiakov s autizmom, pokiaľ sa v nej vzdelávajú žiaci, ktorí sa dokážu štandardne zostavenému rozvrhu hodín prispôbiť.

2. Podľa vyhlášky MŠMŠ SR č. 212/1991 Zb. môže byť členenie výchovno-vzdelávacieho procesu **v triede s individuálnym vzdelávacím programom pre žiakov s autizmom** upravené. Riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade môže rozhodnúť o členení vyučovacej hodiny **do kratších časových úsekov, o blokovom vyučovaní** a podobne. Základný úväzok učiteľa vychádza pritom z týždenného prepočítania minút priamej výchovnej a vzdelávacej činnosti na príslušný počet 45-minútových hodín stanovených nariadením vlády SR č. 238/2004 Z. z.

3. **Prestávky žiakov majú byť zahrnuté v každej forme organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu**, bez ohľadu na to, či sa z dôvodu potrieb žiakov uskutočňujú organizovanou formou. Čas určený na prestávky žiakov sa do odpracovaného času učiteľa nezapočítava ani v prípade, ak učiteľ počas nich zabezpečuje žiakom nutnú voľnočasovú činnosť alebo ich usmerňuje pri vykonávaní hygienických úkonov alebo pri konzumovaní jedla. Reálne prestávky v práci a iné pracovno-právne náležitosti učiteľov rieši Zákonník práce a ďalšie príslušné predpisy (napr. Pracovný poriadok pre pedagogických zamestnancov a ostatných zamestnancov škôl a školských zariadení vydaný Ministerstvom školstva SR, č. I 315/2002-12 zo dňa 10. 2. 2003).

4. Spôsobom podľa odseku č. 2 a 3 možno postupovať aj v špeciálnych triedach pre žiakov s autizmom zriadených na základe dohody o experimentálnej činnosti v základných (a iných) školách.

5. Organizáciu blokového spôsobu vyučovania, alebo formu kratších časových úsekov pre jednotlivé vyučovacie jednotky môže využívať aj učiteľ, ktorý vyučuje žiaka s autizmom individuálne.

V. Pedagogická dokumentácia a dokumentácia žiaka s autizmom

Vedenie pedagogickej dokumentácie v školách a školských zariadeniach sa riadi ustanoveniami § 29 zákona č. 596/2003 Z. z. s uplatňovaním nasledujúcich špecifík.

1. Dokumentácia žiaka s autizmom v špeciálnej škole, špeciálnej triede v základnej škole

Podľa § 15 ods. 2 a 3 vyhlášky MŠMŠ SR č. 212/1991 Zb. sa žiakovi pri prijatí do špeciálnej školy alebo špeciálnej triedy (aj experimentálnej) založí:

- a) návrh na zaradenie alebo preradenie dieťaťa do špeciálnej školy a špeciálnej materskej školy (príslušné tlačivo bude inovované, nakoľko po vstupe do platnosti zákona č. 596/2003 Z. z. riaditeľ školy nepreraďuje a nezaraďuje, ale žiaka do školy prijíma rozhodnutím),
- b) zápisnica o prerokovaní návrhu na rozhodnutie o zaradení (prijatí) dieťaťa do špeciálnej školy,
- c) rozhodnutie o zaradení alebo preradení (prijatí) dieťaťa do špeciálnej školy, prípadne rozhodnutie o oslobodení od povinnosti dochádzať do školy, alebo rozhodnutie o oslobodení od povinnej školskej dochádzky,
- d) osobný list žiaka.

Pre žiakov s autizmom sa vzhľadom na špecifiká diagnózy autizmu používa nasledujúca dokumentácia, odlišná od dokumentácie pre žiakov s iným postihnutím:

- Návrh na zaradenie – preradenie dieťaťa s autizmom do špeciálnej školy a špeciálnej materskej školy, ŠEVT 49 282 1,
- Osobný list žiaka s autizmom, ŠEVT 57 017 0,
- Anamnestický dotazník pre dieťa s autizmom, ŠEVT 57 011 0 - je určený pre zariadenia špeciálno-pedagogického poradenstva a pedagogicko-psychologické poradne.

2. Dokumentácia individuálne integrovaného žiaka s autizmom v základnej a v strednej škole

Súčasťou povinnej dokumentácie **žiaka** s autizmom, **ktorý je individuálne integrovaný** v základnej alebo v strednej škole, je podľa § 32b ods. 4 zákona č. 29/1984 Zb. jeho **individuálny vzdelávací program**.

Na základe ustanovenia § 32b ods. 1 citovaného zákona musí dokumentácia tiež obsahovať **vyjadrenie zariadenia špeciálnopedagogického poradenstva** (detské integračné centrum, špeciálnopedagogická poradňa) vydané po vykonaných diagnostických vyšetreniach.

Okrem všeobecne stanovenej dokumentácie pre školy a školské zariadenia podľa zákona č. 596/2003 Z. z. a dokumentácie podľa § 15 ods. 3 písm. d) sa žiakovi s autizmom odporúča aj pri jeho individuálnej integrácii v základnej škole viesť **osobný list žiaka s autizmom** (ŠEVT 57 017 0).

VI. Individuálny vzdelávací program

1. Obsah individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej len IVP)

Podľa § 32b ods. 5 zákona č. 29/1984 Zb. IVP obsahuje základné informácie o:

- žiakovi,
- osobitostiach vplyvu jeho diagnózy a prognózy na výchovno-vzdelávací proces,
- požiadavkách na úpravy prostredia triedy, učebných postupov, organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu, učebných plánov a učebných osnov,
- zabezpečení kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok,
- personálnej pomoci.

IVP podľa § 32b ods. 4 vyššie citovaného zákona v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom alebo zariadením špeciálnopedagogického poradenstva vypracuje a priebežne dopĺňa triedny učiteľ.

IVP žiakov s autizmom o. i. zahŕňa špeciálne metódy, prostredníctvom ktorých je možné u neho vybudovať nevyhnutné stereotypy výchovného aj vzdelávacieho charakteru. Pri výchove a vzdelávaní detí a žiakov s autizmom sa uplatňujú najmä **metódy programu TEACCH** /Treatment and Education of Autistic and related Communications handicapped Children/, preberané na základe osvedčených skúseností zo zahraničia a experimentálne overované v podmienkach škôl a školských zariadení v Slovenskej republike pod gestorstvom Štátneho pedagogického ústavu.

2. Osobitosti IVP žiaka s autizmom v triede s individuálnym vzdelávacím programom v špeciálnej škole

V triede s individuálnym vzdelávacím programom v špeciálnej škole je možné na základe IVP stanoviť pre jednotlivých žiakov upravený rozsah vyučovania. To znamená určiť jednotlivým žiakom taký počet vyučovacích hodín, ktorý umožní ich postupné „zaškolovanie“ (prispôbenie sa organizácii, formám, metódam výchovno-vzdelávacieho procesu v škole), prípadne ktorý umožní organizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu s príslušným počtom zamestnancom v škole a zároveň budú zabezpečené odporúčané požiadavky na vzdelávanie žiaka podľa vyjadrenia zariadenia špeciálnopedagogického poradenského zariadenia.

3. IVP žiaka s autizmom v základnej škole

Žiak s autizmom, ktorý nemá diagnostikované mentálne postihnutie, postupuje podľa IVP s upraveným obsahom učiva vo vyučovacích predmetoch stanovených špeciálnym pedagógom. Obsah učiva vychádza z učebných osnov príslušného ročníka základnej školy. V prípade, že sa na základe špecifik diagnózy konkrétneho žiaka preukážu dôvody na to, aby vzdelávanie v určitom predmete neabsolvoval ani v upravenej forme podľa redukovaných učebných osnov, riaditeľ školy môže podľa § 5 ods. 3 písm. e) zákona č. 596/2003 Z. z. rozhodnúť o oslobodení žiaka od vzdelávania sa v jednotlivých predmetoch alebo ich častí. Podľa § 3 ods. 1 vyhlášky MŠ SSR č. 143/1984 Zb. rozhodnutie vydáva riaditeľ na základe lekárskeho vyjadrenia a vyučujúceho učiteľa (špeciálneho pedagóga).

4. IVP žiaka s autizmom v strednej škole

V rámci IVP možno v spolupráci so špeciálnym pedagógom upraviť žiakovi s autizmom podmienky, ktoré mu umožnia študovať na strednej škole, na ktorú bol prijatý, o. i. aj obsah vzdelávania v jednotlivých predmetoch.

Riaditeľ školy môže žiaka s autizmom oslobodiť od štúdia jednotlivých vyučovacích predmetov alebo ich častí na základe lekárskeho vyjadrenia, nie však od vyučovania povinných predmetov, ktoré majú rozhodujúci význam pre odborné zameranie absolventa (pozri § 5 ods. 4 zákona č. 365/2003 Z. z. a § 8 ods. 1 a 2 vyhlášky MŠMŠ SR č. 80/1991 Zb).

Poznámka: Je nevyhnutné, aby učiteľ, ktorý zabezpečuje výchovu a vzdelávanie žiaka s autizmom, spolupracoval nielen pri vypracovaní a dopĺňaní IVP, ale aj pri jeho realizácii, so špeciálnym pedagógom zariadenia špeciálnopedagogického poradenstva, ktoré poskytuje žiakovi s autizmom potrebný diagnostický a terapeutický servis a priamo alebo sprostredkovane s ďalšími odborníkmi (psychológ, pedopsychiater). Je tiež dôležité, aby sa oboznámil s literatúrou nimi odporúčanou.

VII. Hodnotenie a klasifikácia žiaka s autizmom v základnej a strednej škole vrátane špeciálnych škôl

Pri hodnotení a klasifikácii žiaka s autizmom v základnej a v strednej škole vrátane špeciálnych škôl sa postupuje podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov s autizmom, ktoré sú súčasťou týchto metodických pokynov.

Čl. 4

PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE PEDAGOGICKÉHO PROCESU PRE ŽIAKOV S AUTIZMOM

I. K personálnemu zabezpečeniu

1. V triede s individuálnym vzdelávacím programom pre žiakov s autizmom

Pri stanovení počtu pedagógov v triede, v ktorej sa vzdelávajú výlučne žiaci s autizmom, teda v triede s individuálnym vzdelávacím programom pre žiakov s autizmom v špeciálnej škole, sa postupuje podľa vyhlášky MŠM SR č. 212/1993 Zb. Z dôvodu závažnosti diagnózy autizmu, t. j. potreby nevyhnutného prísne individuálneho prístupu ku každému žiakovi s autizmom, ich neprispôsobivosti pravidlám stanoveným pre viacerých žiakov, ako aj z dôvodu bezpečnosti samotného žiaka a ostatných žiakov v triede je však nutnosťou, aby v triede boli prítomní vždy minimálne dvaja pedagogickí zamestnanci. Túto situáciu je možné riešiť vytvorením úväzku pre asistenta (resp. asistentov) učiteľa, prípadne ďalšieho učiteľa (resp. učiteľov), pričom triednym učiteľom je len jeden z nich.

Na výchove a vzdelávaní žiakov s autizmom sa podieľa aj vychovávateľ – špeciálny pedagóg, ktorý môže časť svojho úväzku odpracovať v triede so žiakmi s autizmom v rámci vyučovania výchovných predmetov.

Riaditeľ školy tvorí základné úväzky (priama vyučovacia a výchovná činnosť) učiteľom, vychovávateľom a asistentom učiteľa pôsobiacim v triede pre žiakov s autizmom podľa nariadenia vlády SR č. 238/2004 Z. z. v súlade s rozpočtom školy na príslušný rok podľa zákona č. 597/2003 Z. z. Ďalšie nároky sa riešia v spolupráci so zriaďovateľom s prihliadnutím na opodstatnené špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s autizmom.

Základný úväzok učiteľa, ktorý realizuje experimentálne overovanie, ako aj riaditeľa školy, v ktorej sa realizuje experimentálne overovanie, sa znižuje podľa § 3 ods. 2 NV SR č. 238/2004 Z. z..

2. V triede základnej školy s individuálne integrovaným žiakom s autizmom

K organizácii výchovy a vzdelávania žiaka s autizmom sa v bežnej triede základnej školy pristupuje z hľadiska personálneho zabezpečenia podľa závažnosti jeho postihnutia.

V prípade, že výchovu a vzdelávanie žiaka s autizmom nie je možné zabezpečiť vyučujúcimi bez pôsobenia ďalšieho pedagogického zamestnanca v triede, pristúpi sa k vytvoreniu úväzku pre asistenta učiteľa, alebo sa na jeho výchove a vzdelávaní podieľa školský špeciálny pedagóg.

II. K pedagogickej a odbornej spôsobilosti pedagogických zamestnancov špeciálnej základnej školy pre žiakov s autizmom a triedy s individuálnym vzdelávacím programom pre žiakov s autizmom

1. Učiteľ v špeciálnej škole a v špeciálnej triede

Pedagogická a odborná spôsobilosť a požiadavky vzdelania pre pedagogických zamestnancov materských, základných a stredných škôl vrátane špeciálnych sú stanovené v § 2 a § 4 vyhlášky MŠ SR č. 41/1996 Z. z. (podrobnosti uvádza príloha vyhlášky). Podľa uvedenej vyhlášky spĺňa pedagogickú a odbornú spôsobilosť vo všetkých špeciálnych školách učiteľ, ktorý je špeciálnym pedagógom s vysokoškolským vzdelaním, t. j. je absolventom študijného odboru učiteľstvo pre špeciálne školy, študijného odboru učiteľstvo pre 1. – 4. ročník základnej školy rozšíreného o štúdium špeciálnej pedagogiky, alebo študijného odboru učiteľstvo všeobecno-vzdelávacích predmetov rozšíreného o štúdium špeciálnej pedagogiky. V špeciálnych základných školách pre žiakov s mentálnym postihnutím a v triede s individuálnym vzdelávacím programom (aj pre žiakov s autizmom) spĺňajú odbornú a pedagogickú spôsobilosť na učiteľov aj absolventi študijného odboru vychovávateľstvo pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť a študijného odboru vychovávateľstvo všeobecné a špeciálne.

Uvedená požiadavka sa vzťahuje na pedagogickú a odbornú spôsobilosť podľa § 4 ods. 5 citovanej vyhlášky aj na učiteľa pôsobiaceho v (experimentálnej) špeciálnej triede základnej školy pre žiakov s autizmom.

Špecializácia učiteľov v špeciálnej základnej škole pre žiakov s autizmom nie je stanovená. V rámci vysokoškolskej prípravy pedagógov nie je zriadený samostatný študijný odbor so zameraním na autizmus.

Z dôvodu nevyhnutnosti uplatňovania overených špecifik v prístupe k žiakom, metód programu TEACCH, špeciálnej organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu, t. j. faktorov, ktoré podmieňujú efektivitu vynakladaného úsilia, **je dôležité, aby sa učiteľ žiakov s autizmom zúčastňoval ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov so zameraním na autizmus a študoval príslušnú odbornú literatúru.** Okrem organizovaného vzdelávania Štátnym pedagogickým ústavom, či pedagogickou fakultou alebo metodicko-pedagogickými centrami (špecializačné inovačné štúdium pre pedagógov žiakov s autizmom a i.), je vhodná tiež účasť na rôznych odborných seminároch a podujatiach.

2. Vychovávateľ v špeciálnej škole

Požadované vzdelanie a odbornú a pedagogickú spôsobilosť vychovávateľa v špeciálnej škole spĺňajú absolventi príslušného vysokoškolského štúdia a absolventi príslušného vyššieho odborného vzdelania a úplného stredného odborného vzdelania podľa § 2 a § 4 vyhlášky MŠ SR č. 41/1996 Z. z. (podrobnosti v prílohe vyhlášky).

3. Asistent učiteľa pre žiakov s autizmom

Asistent učiteľa podľa § 50b ods. 2 a 3 zákona č. 29/1984 Zb. spĺňa požiadavku odbornej spôsobilosti a pedagogickej spôsobilosti, ak získal úplné stredné vzdelanie alebo vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa a absolvoval doplňujúce pedagogické štúdium. Tieto požiadavky musí splniť najneskôr do 31. decembra 2010.

Metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov s autizmom

Hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl vo všeobecnosti upravuje vyhláška MŠ SSR č. 143/1984 Zb. o základnej škole v znení neskorších predpisov, žiakov stredných škôl vyhláška MŠMŠ SR č. 80/1991 Zb. o stredných školách v znení neskorších predpisov a žiakov špeciálnej školy vyhláška MŠMŠ SR č. 212/1991 Zb. o špeciálnych školách v znení neskorších predpisov. Podrobnosti k hodnoteniu a klasifikácii uvádzajú metodické pokyny pre príslušný druh škôl. Predmetom týchto metodických pokynov sú **podrobnosti a špecifiká**, ktorými sa v uvedených školách riadi **hodnotenie a klasifikácia žiakov s autizmom**.

Čl. 1

Základné zásady hodnotenia a klasifikácie žiaka s autizmom

1. Pri hodnotení a klasifikácii výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka s autizmom v základnej škole a strednej škole vrátane špeciálnych škôl, berie učiteľ do úvahy špecifické osobnostné črty žiaka podmienené autizmom, ktoré nie je možné ovplyvniť postupmi využívanými pri motivácii, hodnotení a klasifikácii žiakov bez zdravotného postihnutia, ani žiakov s iným druhom zdravotného postihnutia.
2. Posúdenie učebných výsledkov žiaka a ich zhodnotenie v súhrnnej klasifikácii učiteľ dokumentuje objektívne, s prihliadnutím na snaživosť žiaka a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania.
3. Pri slovnom hodnotení sa využíva hodnotenie dosahovaných výsledkov na základe objektívneho posúdenia ich rozsahu a kvality, neuvádzajú sa nedostatky v učebných výsledkoch žiaka.

Čl. 2

Formy hodnotenia a klasifikácie žiakov s autizmom

1. Pri priebežnom aj súhrnnom hodnotení a klasifikácii žiakov s autizmom, ktorí sú vzdelávaní v triede s individuálnym vzdelávacím programom, sa odporúča forma slovného hodnotenia vo všetkých vyučovacích a výchovných predmetoch vo všetkých ročníkoch.
2. Priebežné a súhrnné hodnotenie a klasifikácia žiakov s autizmom, ktorí sú individuálne integrovaní v základnej alebo v strednej škole, sa v jednotlivých predmetoch odporúča uskutočňovať formou vhodnou vzhľadom na osobnostné črty žiaka, ktoré sú podmienené jeho diagnózou.
3. Forma hodnotenia sa každoročne zvolí na základe odporúčania špeciálneho pedagóga, ktorý spolupracuje s triednym učiteľom pri vytváraní individuálneho vzdelávacieho programu žiaka. Formu hodnotenia je možné po dohode triedneho učiteľa so špeciálnym pedagógom na základe dôvodov hodných zreteľa v priebehu školského roka zmeniť. Zmena formy hodnotenia a jej odôvodnenie sa zaznamená v individuálnom vzdelávacom programe.
4. Pri priebežnom a súhrnnom hodnotení a klasifikácii žiakov s autizmom, ktorí sú individuálne vzdelávaní v špeciálnych školách alebo v špeciálnych triedach základných škôl pre žiakov s iným druhom postihnutia než je autizmus, sa uplatňuje postup uvedený v bode č. 2 a 3.

Čl. 3

Špecifiká hodnotenia a klasifikácie žiaka s autizmom

1. Je nevyhnutné brať do úvahy, že žiak s autizmom môže v jednotlivých predmetoch dosahovať výrazne odlišnú úroveň výchovno-vzdelávacích výsledkov nezávisle od svojich rozumových možností. Výrazne nízka úroveň výchovno-vzdelávacích výsledkov v niektorých predmetoch nemusí byť dôsledkom jeho znížených rozumových schopností alebo vôľových vlastností. Môže byť podmienená faktormi, ktoré nie je možné ovplyvniť zvýšením úsilia pedagóga ani žiaka.
2. Nevhodný postup učiteľa pri hodnotení alebo nesprávne volená motivácia k dosahovaniu výchovno-vzdelávacích výsledkov stanovených učebnými osnovami, prípadne individuálnym vzdelávacím programom, môže u žiaka s autizmom vyvolávať výrazné zhoršovanie jeho zdravotného stavu.
3. Pri overovaní nadobudnutých vedomostí sa v jednotlivých predmetoch využíva forma, ktorá nespôsobuje žiakovi s autizmom psychickú ujmu a prostredníctvom ktorej dosahuje lepší výkon, ako by dosiahol pri inej forme.
4. Je nevyhnutné žiaka s autizmom vopred oboznámiť so spôsobom overovania jeho vedomostí, kritériami pri ňom uplatňovaných a upresnením rozsahu učiva, z ktorého bude skúšaný a náležitosti, s ktorými bol oboznámený, dodržať.
5. S výsledkami hodnotenia je nutné žiaka s autizmom oboznámiť primeraným spôsobom, so stručným vyjadrením pozitív a negatív (chýb) prejavovaných pri overovaní jeho vedomostí alebo zručností. Je dôležité najskôr uviesť to, čo možno hodnotiť kladne.
6. Ak žiak s autizmom v čase plánovaného overovania učebných výsledkov nie je schopný z odôvodniteľnej príčiny podať výkon, ktorý zodpovedá jeho skutočným vedomostiam, umožní sa mu nadobudnuté vedomosti prejavíť čo najskôr v náhradnom termíne.

Čl. 4

Postup do ďalšieho ročníka

1. Neodporúča sa, aby **žiak s autizmom s mentálnym postihnutím** opakoval ročník z dôvodu nedostatočného prospechu. Individuálny vzdelávací plán žiaka s autizmom s mentálnym postihnutím sa prispôsobuje stupňu jeho mentálneho postihnutia a jemu zodpovedajúcemu vzdelávaciemu variantu alebo stanovenej úrovni tak, aby dosahoval primerané pokroky vo svojom vývine a nadobúdaní vedomostí, návykov a zručností. Stanovená úroveň požiadaviek môže byť v každom predmete rozdielna.
2. **Žiak s autizmom bez mentálneho postihnutia** postupuje do ďalšieho ročníka, ak splnil požiadavky jednotlivých predmetov stanovené v jeho individuálnom vzdelávacom programe minimálne na úrovni zodpovedajúcej hodnoteniu známku „dostatočný“ v klasifikačnej stupnici alebo jej zodpovedajúceho slovného hodnoteniu. Individuálny vzdelávací program žiaka s autizmom bez mentálneho postihnutia má rámcovo zahŕňať požiadavky učebných osnov jednotlivých vyučovacích predmetov pre príslušný ročník.

3. Vzhľadom na možnosť výskytu charakteristického príznaku pre autizmus, ktorý sa prejavuje značným rozdielom v úrovni jednotlivých schopností, môže mať žiak s autizmom v základnej alebo strednej škole v niektorom vyučovacom predmete výrazne redukovaný obsah učiva bez toho, aby to ovplyvnilo možnosť jeho postupu do ďalšieho ročníka. Pri prejave nadpriemerných schopností v niektorom vyučovacom predmete možno primerane zvyšovať nároky na vedomosti žiaka rozšírením učiva mimo rozsahu povinných učebných osnov.
4. Žiak s autizmom s individuálnym výchovno-vzdelávacím programom z dôvodu neprospechu v jednom predmete komisionálne skúšky nevykonáva. Nesplnené požiadavky obsahu jedného vyučovacieho predmetu sa premietnu do individuálneho vzdelávacieho programu nasledujúceho ročníka.
5. Pri hodnotení známku „nedostatočný“ z viacerých predmetov na konci školského roka sa u žiaka s autizmom postupuje rovnako ako u žiakov bez autizmu.
6. Žiak s autizmom oslobodený od povinnosti dochádzať do školy na základe závažnosti príznakov jeho diagnózy môže do ďalšieho ročníka postúpiť bez komisionálnej skúšky.
7. Postup pri maturitnej skúške pre žiakov s autizmom na strednej škole upravuje vyhláška MŠ SR č. 510/2004 Z. z. v prílohe, časť V. Maturitná skúška pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
8. Postup pri záverečnej skúške zohľadňuje špecifiká žiaka s autizmom.

Čl. 5

Vysvedčenie žiaka s autizmom

1. Pre žiaka s autizmom v špeciálnej základnej škole pre žiakov s autizmom a v triede s individuálnym vzdelávacím programom pre žiakov s autizmom sa používa dočasne tlačivo vysvedčenia pre špeciálnu základnú školu pre slovné hodnotenie, prípadne pre hodnotenie známku.
2. Pre individuálne integrovaného žiaka s autizmom sa v základnej a strednej škole používa príslušné tlačivo vysvedčenia pre základné a stredné školy.
3. Ak žiak s autizmom v základnej alebo strednej škole nebol z niektorého predmetu hodnotený, pričom sa vyučovania zúčastňoval, na jeho vysvedčení sa namiesto vyjadrenia klasifikačného stupňa uvedie slovo „absolvoval/-a“.
4. Ak bol žiak základnej, strednej alebo špeciálnej školy z niektorého z povinných predmetov oslobodený, na vysvedčení sa namiesto vyjadrenia klasifikačného stupňa uvedie slovo „neabsolvoval/-a“.
5. V doložke vysvedčenia individuálne integrovaného žiaka s autizmom v základnej a strednej škole a žiaka individuálne vzdelávaného v triede špeciálnej školy pre žiakov s iným primárnym postihnutím sa uvedie: „Žiak bol vzdelávaný podľa individuálneho vzdelávacieho programu“.

